

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	17 ธ.ค. 2555	43	15325	5

มรดกกล้วยงา

วัฒนธรรมการนอนล้านนา (๕)

ลักษณะการนอน นอกจากจะเชื่อสืบต่อกันมาในเชิงปฏิบัติแล้วยังปรากฏในตำราที่ชื่อ "ลักษณะแห่งคนทั้งหลาย" ดังข้อความที่ว่า "ชายใดนอนเบื่องขวา ดี นอนเบื่องซ้าย บดี ชี้แหละ ยิ่งใด นอนเบื่องซ้าย ดี นอนเบื่องขวา บดี มักขมฝัว นอนหงาย จังไรนัก เป็นคนบุญน้อย บัควรเอาเป็นใหญ่ บัควรจักไปเยยะ จักเสียกำลังแล บุคคละผู้ใดนอนเต้งซ้าย จังหลับ ผู้นั้นมักกาม เต้งขวาจังหลับ เป็นเทวดาวีสัย มีบุญมาก ผู้ใดนอนขวา เอามือกุมปา เป็นปาวิสสัย บดี นอนหงายจังหลับ เปตวิสสัย บดี นอนเอามือขวาไว้เหนืออก มานวิสสัย มักอิจฉาท่าน เท้ามีคำคิดสะน้อย นอนเอามือซ้ายไว้เหนืออก มารวิสสัย มักริษยาผู้อื่น นอนเอามือซุกหว่างขา มักกฏวิสสัย มักกาม นอนเอามือไว้เหนือศีรษะ เทวดวิสสัย นอนหลับตาเป็นต้งบหลับนั้น โลกะมาก นอนขนต้งข้าง จักได้เป็นใหญ่ นอนขนต้งงัว บดี นอนขนต้งวอก บดี เข็ญใจ นอนขนขึ้น เข็ญใจ นอนขน เยยะต้งสวบเส้า เป็นคนถ้อย อายุยืน เท้าเข็ญใจ นอนหายใจเหมือนแมว แม่นเป็นข้าท่าน ก็ยังได้เป็นไทแล นอนหายใจใหญ่ เข็ญใจ นอนเหยียดดินซ้อนกัน สะแดงไปทางขวา มือซ้ายแลบตน มือขวาหนุนหัวไว้ ชื่อปฐุสลักษณะ อุตตมะแล" แปลความว่า

- ชายใด นอนด้านขวาของหญิง ดี
- ชายใด ชอบนอนด้านซ้ายของหญิง ไม่ดี เป็นคนขี้แพ้ ขี้ขลาด ใจเสาะ
- หญิงใด นอนข้างซ้ายของชาย ดี
- หญิงใด นอนด้านขวาของชาย ไม่ดี มักมีพฤติกรรมข่มสามี
- หญิงใด ชอบนอนหงาย เป็นคนจัญไร บุญน้อย ไม่ควรยกย่องให้เป็นใหญ่ และไม่ควรร่วมเสพกามด้วย เพราะจะมีผลทำให้ฝ่ายชายเสียกำลัง (เสื่อมราศี)
- บุคคลใด นอนตะแคงด้านซ้ายถึงจะนอนหลับได้ เป็นคนมักมากในกามคุณ
- บุคคลใด นอนตะแคงด้านขวาถึงจะนอนหลับได้ เป็น "เทวดาวีสัย" คือวิสัยของเทวดา มีบุญมาก

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	๗-๑.๕. 2555	43	15325	5

- ผู้ใดชอบนอนคว่ำหรือนอนเอามือกุมปา เป็น "บาปวิสัย" คือวิสัยของคนบาป
ไม่ดี
- ผู้ใดชอบนอนหงายเป็น "เปตวิสัย" คือวิสัยของเปรต ไม่ดี
- ผู้ใด นอนเอามือขวาวงเหนืออก เป็น "มานวิสัย" คือ วิสัยของคนมีมานะ
ถือตัว มักอวดริษยาผู้อื่น แต่อาจกลับใจได้คิดอยู่บ้าง
- ผู้ใด นอนเอามือซ้ายขวางเหนืออก ชื่อ "มารวิสัย" เป็นวิสัยของมาร มักริษยา
ผู้อื่น
- ผู้ใด นอนเอามือชูกระหว่างขา เป็น "มกกฎวิสัย" คือ วิสัยของลิง มักมากใน
กามฯ
- ผู้ใด ชอบนอนเอามือไว้เหนือศีรษะ เป็น "เทววิสัย" คือ วิสัยของเทพ
- ผู้ใด นอนหลับตาไม่สนิท มีความโลภสูง มักตายโหง
- ผู้ใด นอนกรนเสียงดังข้างกรน จะได้เป็นใหญ่
- ผู้ใด นอนกรนเสียงดังวีกรน ไม่ดี
- ผู้ใด นอนกรนเสียงเหมือนลิงกรน มักทุกข์ยาก เชิญใจ
- ผู้ใด นอนกรนเสียงย้อนคืนกลับ มักเชิญใจ
- ผู้ใด นอนกรนเสียงดังเหมือนเสียง "เส้า" (สับเร่่งไฟของช่างตีเหล็ก)เมื่อ
คนกำลังสูบอยู่ เป็นคนถ่อย มักยากจนเชิญใจ แต่อายุยืน
- ผู้ใด นอนหายใจเหมือนแมว หากเป็นข้าทาสจะได้รับความเป็นไท
- ผู้ใด นอนเหยียบเท้าซ้ายซ้อนทับกัน ตะแคงขวา แขนซ้ายแนบชิดกาย มือขวา
หนุนศีรษะต่างหมอน ชื่อว่า "ปฐิสลักขณะ" เป็นเลืคกว่าคนทั้งปวง.

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่